

зокрема, управлінські, проблеми, встановлює потенціал об'єкту за допомогою наукових методів і водночас, також науково доводить неспроможність управлінської діяльності без опори на наукове знання. Тому в політиці держави, яка організовує нову соціальну систему, повинно було відбутися сходження науки управління на рівень вирішальної сили, що гарантує рух системи у заданому історією і сучасним станом України напрямку. Тому українському управлінському корпусу здається доцільним виступити з програмою наукової діяльності в сфері соціального управління і сказати світові, міжнародному співтовариству, що Україна створює наукомістку державу і перший крок у цьому напрямку – це визначення соціальної сили, яка буде наділена доленосним для неї обов'язком організовувати впровадження наукового знання у життя, в практику, створення в Україні нової соціальної системи – управлінський корпус країни. В цьому контексті виникає така необхідність, як винайдення у світовій науці і практиці управління того науково-практичного матеріалу, який можна було б використати в Україні, з огляду на її особливості, хоча основний фактор становлення і розвитку сучасної управлінської системи в Україні полягає у якомога більш ґрунтовному вивченні національного організаційного потенціалу, його науковому осмисленні і виробленні на цій основі таких рекомендацій, які б вирішальним чином впливали на вихід України в загальноцивілізаційний простір, на процес організації в ній сучасної соціальної системи.

Література: 1. Ільїн В.В. Фінансова цивілізація. / В.В.Ільїн. – К.: Книга, 2007. – 527 с. 2. Карась А. Філософія громадянського суспільства в класичних теоріях і некласичних інтерпретаціях. / Карась А. – Львів: Львів. нац. універ., 2003. - 519 с. 3. Колос Б. Управління державою 111 тисячоліття, або стратегія і тактика побудови Української національної держави. / Коломієць Б. - Львів: Ініціатива, 2004. – 979 с.

Піньковська Г.В.,
м.н.с. відділу соціальної інфраструктури ІДСД ім. М.В. Птухи НАНУ,
м. Київ, Україна

МОДЕЛЬ СТАЛОГО ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ КУЛЬТУРИ

Україна володіє значним культурним потенціалом, повноцінне використання якого пов'язане з реформуванням сфери, створенням ефективного організаційно-економічного та фінансового механізмів її функціонування, відповідних соціально-економічній ситуації в країні. Обрана інноваційно-інвестиційна модель розвитку економіки вимагає подібної моделі розвитку у сфері культури.

Щоб сприяти подоланню соціальних ризиків система соціально-культурних послуг має бути ефективною. Вона повинна реагувати на зміни у суспільстві та допомагати в забезпеченні надійного майбутнього тим, хто потребує такої допомоги. Саме тому сьогодні необхідно створити умови, що уможливають постійне ініціювання та впровадження новаторських підходів у культурній сфері, зокрема застосування ринкових механізмів.

Незважаючи на неприбутковий характер діяльності, а також таких особливостей, як хронічна фінансова збитковість (хвороба Баумоля – Боуена) і необхідність множинності джерел фінансування, сфера культури суттєво впливає на соціально-економічний розвиток країни і суспільства. Найближчими роками культура стане рушійною силою виникнення нових соціально-економічних структур, культура – як суспільний капітал – відіграватиме для економічного розвитку значну роль, ніж міжнародні грошові потоки й інфраструктури.

Роль держави полягає у створенні умов для інноваційної діяльності у сфері культурних послуг та залучення інвестицій у новаторські рішення. Отже, з огляду на вищезазначене потрібно, по-перше вдосконалити нормативно-правову базу, яка повинна відображати пріоритети культурної політики згідно із міжнародними стандартами. Найважливішими пріоритетними задачами культурної політики в Україні є: всебічний розвиток системи соціально-культурної ціннісної орієнтації людини та суспільства; допомога населенню у становленні форм духовного самовизначення громадської та індивідуальної соціокультурної свідомості, адекватних новим умовам способу життя, національно-культурній, соціально-економічній і державно-політичній ідентичності; залучення людей до знань і різноманіття культур людства, їх духовне й інтелектуальне збагачення через ці знання; розробка системи принципів і методів управління, перспективних управлінських технологій та інструментів, які найбільше

відповідають задачам розвитку соціально-культурної сфери.

По-друге, сформувати ринок культурних послуг. Необхідно детально опрацювати організаційно-правові та економічні основи участі недержавного сектору, включаючи відповідне податкове та бюджетне законодавство; законодавчо забезпечити рівні можливості для організацій різних форм власності. Потрібно чітко визначити механізми державного регулювання ринку культурних послуг, а саме, впровадити ліцензування по відомствах, які відповідальні за організацію тих чи інших видів послуг. Визначити обмежений перелік тих видів послуг, які потребують отримання ліцензії.

Наступним кроком має бути оптимізація використання коштів на фінансування культурних програм. Перейти від фінансування закладів, які надають культурні послуги до фінансування конкретних видів послуг, які гарантовані державою. Бюджетне законодавство має містити окремий тип видатків на закупівлю культурних послуг з метою оптимізації ресурсів. Спрямування коштів до існуючих закладів культури комунальної та недержавної власності, які вже надають культурні послуги малозабезпеченим верствам населення у суспільстві. Це дасть можливість зміцнити та розширити усю систему без витрачання коштів на створення нових державних закладів. Розробити методику та визначити вартість окремих видів культурних послуг і перейти до планування бюджетного фінансування. Реалізувати заходи та програми з децентралізації управління видатками, надати органам місцевого самоврядування право самостійно обирати надавачів культурних послуг та купувати послуги. Для постійної підтримки впровадження інновацій у сфері культурних послуг необхідним є формування фінансового інвестиційного інструменту, який може акумулювати та координувати інвестиції бізнесу, міжнародних фондів та агенцій з розвитку, що спрямовуються на сферу культури.

Також необхідно вдосконалити професійну роботу у сфері культури, зокрема систему підготовки фахівців закладів, які надають культурні послуги, в тому числі і недержавних суб'єктів. Запровадити безперервну систему підготовки працівників культури, в тому числі, за спеціалізацією. Розробити план підвищення оплати праці працівникам культури (включаючи систему надбавок). Закріпити систему надбавок на оклад культурним працівникам.

Сформувати методично-наукову базу для впровадження нових методів та методик культурної роботи, управління, моніторингу та контролю. Суттєве значення має система стандартів у сфері культури. Система стандартів послуг культури повинна формуватися виходячи з аспектів якості життя отримувачів. Для ефективності та гнучкості послуг, необхідно змінити підходи до розуміння та формування стандартів: державні стандарти повинні встановлювати рамкові вимоги до якості та умов надання послуг, граничні тарифи на окремі види послуг, а також обов'язковий обсяг і зміст, що має бути забезпечений в рамках цих тарифів. Стандарти повинні давати можливість надавачам самостійно визначати необхідні ресурси та методи роботи в залежності від специфіки потреб отримувачів.

Стандарти вартості та обсягу послуг мають бути основою для планування бюджетних коштів на фінансування таких послуг. Відзначимо і систему державного моніторингу програм з надання культурних послуг. Система показників та методи моніторингу й оцінки ефективності культурних програм та культурних послуг повинні виходити з аспектів покращення якості життя отримувачів послуг й оцінки якісних характеристик результату. Необхідно сформувати в рамках окремої організаційної структури з послуг культури службу з державного моніторингу та контролю за якістю культурних послуг. Останнім кроком є управління в системі соціальних послуг. Для управління системою культурних послуг раціональним є розподіл повноважень між національною та місцевою владою щодо відповідальності за організацію конкретних видів культурних послуг. Держава має виконувати функції замовника та контролера якості послуг, функції з постачання культурних послуг необхідно передати недержавному та комунальному сектору. Визначити перелік послуг, за організацію яких відповідальні (органи влади національного рівня, місцева влада), та такі, що можуть бути делеговані недержавним суб'єктам надання послуг. Застосування сучасних підходів до вдосконалення організаційно-економічного механізму управління культурною надасть потужний імпульс розвитку цієї сфери, інтенсифікує її вплив на людину, створить передумови для докорінних соціально-економічних перетворень у нашій державі. Необхідно зауважити, що матеріальні та духовні цінності культури є цілком реальним політичним і фінансовим ресурсом держави. Важливо перетворити цей ресурс в

активно працюючий матеріальний і духовний капітал, створити фінансово-господарський механізм, який забезпечив би ефективне відтворення культурного середовища в поєднанні з підвищенням духовних потреб українського суспільства. Отже, формування культурного простору, створення умов для доступу різних верств населення до культурних благ та інформаційних ресурсів означає вирівнювання можливостей різних груп населення.

Пономарева С.А.,

*к.э.н., заместитель декана по прикладным технологиям обучения
Института менеджмента и экономической безопасности,*

Спиридонова А.И., Горбунова А.Е.,

*студентки ФГАОУ ВПО «Российский государственный профессионально-педагогический университет»,
г. Екатеринбург, Россия*

РЕПРОДУКЦИОННО-ОРИЕНТИРОВАННАЯ ПОДГОТОВКА МОЛОДЕЖИ КАК СРЕДСТВО ОБЕСПЕЧЕНИЯ ЕЁ АКТИВНОСТИ В СФЕРЕ ВОСПРОИЗВОДСТВА ЧЕЛОВЕЧЕСКИХ РЕСУРСОВ

В современных условиях уровень развития экономики, ее конкурентные преимущества определяются накопленным и реализованным человеческим капиталом. Приоритетным источником экономического роста являются инвестиции в человека, в его уровень образования, квалификацию, здоровье и социальную ответственность. Иными словами, в экономике с доминирующей интеллектуальной составляющей определяющую роль играют инновации, знания и человеческий капитал. Однако наряду с рассмотрением путей приращения имеющегося человеческого капитала отечественной и мировой науке необходимо глубоко, полно и всесторонне исследовать совокупность проблем формирования этого капитала. Ведь исследованием экономического процесса расширенного воспроизводства будущего человеческого капитала всерьез не занимается ни экономическая, ни смежные с ней науки. Ситуация здесь в корне отличается от ситуации с развернутыми и глубокими исследованием, к примеру, процессов воспроизводства ВВП, а также основного капитала.

Вполне естественно, что наибольшую тревогу у нас, как ученых и граждан нашей Родины, вызывает ситуация в экономике и сфере воспроизводства населения России. Она характеризуется следующими негативными явлениями и процессами:

- в рейтинге глобальной конкурентоспособности, опубликованном Всемирным экономическим форумом, Россия в 2010-2011 гг. занимает 63-е из 139 мест (после Вьетнама, Турции и Шри-Ланки). Низкий рейтинг России связан, во-первых, с проблемами в базовых сферах (качество институтов, инфраструктура, здоровье и образование), во-вторых, с низкой конкурентоспособностью бизнеса по инновационным факторам, в-третьих, с продолжающимся уже 20 лет демографическим кризисом (Россия входит в число 12 депопулирующих стран мира);

- с 2010-2012 гг. наблюдается снижение эффективности мер демографической политики России: естественная убыль населения компенсируется лишь миграционным приростом;

- согласно исследованию Pricewaterhouse Coopers (PwC) «Мир в 2050 г.», посвященному будущему мировой экономики, снижение численности населения России все в большей мере и не лучшим образом будет отражаться на темпах роста ее экономики [9];

- по-прежнему отсутствует адекватное понимание федеральной и региональными властями всей глубины, сложности и грядущих катастрофических последствий продолжающегося популяционного кризиса. В научном сообществе всё ещё преобладают взгляды на демографические процессы, имеющие мало общего со стремительно развивающимися глобальными процессами, носящими турбулентный характер;

- демографическую ситуацию усугубляют урбанизационные процессы, происходящий переход крупнейших городских центров к постиндустриальному укладу хозяйства и жизни, при котором образованная молодежь отдает приоритет карьерному росту и потребительству, а не семейным ценностям и родительству. Между тем даже в педагогических и классических университетах нашей страны вообще отсутствует репродукционная составляющая высшего педагогического образования, что не ориентирует учащуюся молодежь на собственное